

един век голяма част от тях спазват традицията да работят в текстилните предприятия на града. Образователното и квалификационното им равнище е най-високото в страната. От техните среди са излезли поети, учители, адвокати, лекари, журналисти, инженери, много добре интегрирани в българското общество. Като българи се представят значителна част от семействата, дисперсирани в големите жилищни блокове в кв. “Люлин”, “Младост”, “Обеля” и други софийски жилищни комплекси, както и част от циганите християни в селата, особено когато не са обособени в махали, уседнали са отдавна и са добре интегрирани в селския бит.

Една двадесета от респондентите ни се представиха като власи. В някои села във Врачанско и Шуменско, където доскоро са работили в ТКЗС, имат хубави къщи и образователното им равнище се доближава до това на живеещите в съседство с тях българи, наблюдавахме готовност и сред останалите да ги приемат като власи. Най-ясно се наблюдава този процес на успешна етнотрансформация, признавана и от “другите”, в селата Лиляче (Врачанско) и Мътница (Шуменско). В селата, в които безработицата през последните години е довела до увеличаване на девиантните прояви сред общността им, живеещите в съседство с тях българи отказват да ги приемат за власи. В някои села в Дряновско и в Ловешко, където също наблюдавахме ясно изразено преферирано влашко самосъзнание сред респондентите, всички живеещи в съседство с тях, включително и ромите от други групи, категорично ги определят като “цигани”.

Количествените данни за дела на циганите с чуждо преферирано самосъзнание трябва да се интерпретират внимателно. Начинът на самопредставянето пред “другите” зависи от различни ситуационни фактори. Много от респондентите ни, представили се пред нас като цигани, ни довериха, че по време на преброяването са се записали като българи или като български турци.

Проблемът е, че в повечето случаи околното население отказва да приеме тази декларирана “чужда” идентичност и упорито се отнася към тях като към цигани. Такъв е случаят с представящите се за турци жители на кв. “Столипиново” и “Шекер махала” в гр. Пловдив, в кв. “Ябълките” в гр. Пазарджик, в гр. Кърджали, Хасково, Шумен, Разград, Асеновград, Варна и на много други места. Няма значение дали представящите се за турци говорят само на турски език, дали ходят на джамия, дали гласуват за ДПС. И българите, и турците гледат на тях като на цигани. Опитвахме се да получим обяснение от живеещите в съседство с тях защо не ги приемат за